

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 lipca 2017 roku (decyzja nr (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział we W., na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 1 w zw.

z art. 6 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963 z późn. zm.) stwierdził, że J. J. (1) nie podlega, od dnia 1 lutego 2017 roku, ubezpieczeniom społecznym, tj. ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu oraz wypadkowemu jako pracownik, u płatnika składek – (...) S. A. we W..

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż wnioskodawczyni została zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz ubezpieczenia zdrowotnego, jako pracownik przez płatnika składek (...) S. A. od 1 stycznia 2016 roku. Ponadto, płatnik złożył za J. J. (1) imienne raporty miesięczne za miesiące od stycznia 2016 roku do stycznia 2017 roku. Stwierdzono, jednak, brak dokumentów rozliczeniowych od lutego 2017 roku oraz brak wyrejestrowania wnioskodawczyni z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

J. J. (1) zwróciła się z prośbą o wyrejestrowanie z ubezpieczeń społecznych z dniem 6 marca 2017 roku z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek. Wnioskodawczyni poinformowała, że rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło bez zachowania okresu wypowiedzenia z winy pracodawcy, z uwagi na zaległości z wypłatą wynagrodzenia. W ocenie organu rentowego, zebrany w sprawie materiał dowodowy, nie potwierdza dostatecznie faktycznego świadczenia pracy przez ubezpieczoną na rzecz płatnika składek. Pismo, dotyczące rozwiązania umowy o pracę, zostało opatrzone pieczęcią wpływu oraz nieczytelnym podpisem osoby odbierającej. Nie udowodniono, że odebrała je osoba, wyznaczona przez pracodawcę do odbioru tego typu korespondencji, a tym samym nie można stwierdzić, iż pracodawca lub osoba przez niego wyznaczona, miała możliwość zapoznania się z jego treścią.

Płatnik składek złożył za ubezpieczoną ostatni dokument rozliczeniowy za miesiąc styczeń 2017 roku. Opierając się na złożonym przez płatnika składek raporcie imiennym organ rentowy zdecydował o wyrejestrowaniu J. J. (1) z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jako pracownika w (...) S. A. we W. z upływem miesiąca, za który został złożony ostatni dokument rozliczeniowy.

(decyzja – k. 12 – 13 akta ZUS)

J. K. wniosła odwołanie od przedmiotowej decyzji, żądając jej zmiany, poprzez ustalenie, że od lutego 2017 roku podlegała obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu. W uzasadnieniu ubezpieczona podnosi, iż organ rentowy błędnie ustalił, iż oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę z płatnikiem składek z winy pracodawcy nie zostało skutecznie złożone. Ponadto, błędne są również ustalenia organu rentowego dotyczące nie świadczenia pracy przez wnioskodawczynię w lutym oraz na początku marca 2017 roku. Wobec płatnika składek wszczęte zostało także postępowanie karne, dlatego wszelkie dokumenty zostały zabezpieczone oraz zastosowano wobec niektórych osób tymczasowe aresztowanie co uniemożliwia uzyskanie takich dokumentów jak świadectwo pracy.

Wnioskodawczyni poinformowała również, że 24 czerwca 2017 roku zawarła związek małżeński i zmieniła nazwisko z – J., na - K..

(odwołanie – k. 2 – 4)

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 31 marca 2017 roku organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację jak w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo organ rentowy podkreślił, iż przedłożone do odwołania dokumenty, nie rzutują na zmianę decyzji. Lista obecności nie jest potwierdzona pieczęcią

bądź podpisem osoby uprawnionej, natomiast z konwersacji, nie wynika okres wykonywania umowy o pracę przez ubezpieczoną.

(odpowiedź na odwołanie – k. 13 – 14)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny

J. K. urodziła się (...) w P.. Wnioskodawczyni ukończyła studia na kierunku zarządzanie w (...) Akademii (...) w P.. W dniu 24 czerwca 2017 roku wnioskodawczyni zawarła związek małżeński i zmieniła nazwisko z J. na K..

(kserokopia odpisu skróconego aktu małżeństwa – k. 12, zeznania wnioskodawczyni J. K. – e – protokół rozprawy z dnia 3 stycznia 2018 roku – 00:03:00 – 00:20:38 – k. 57, płyta CD w zw. z e – protokołem rozprawy z dnia 14 maja 2018 roku – 00:10:17 – 00:20:49 – k. 146, płyta CD)

Wnioskodawczyni, w dniu 1 stycznia 2016 roku, zawarła umowę o pracę na czas określony, tj. do 31 grudnia 2016 roku, z (...) S. A. we W.. J. K. została zatrudniona na stanowisku eksperta sprzedaży, w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem zasadniczym wynoszącym 2.500,00 zł brutto. Jako miejsce wykonywania pracy, wskazano K., Ł. oraz P..

W okresie od 1 lutego 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku, wnioskodawczyni otrzymywała wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 5.650,00 zł brutto.

Kolejna umowa o pracę, została zawarta na czas określony, tj. od 1 stycznia 2017 roku do 21 listopada 2018 roku. J. K. została zatrudniona na stanowisku eksperta sprzedaży, w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem zasadniczym wynoszącym 4.220,00 zł brutto.

(umowa o pracę – k. 54, wyrok zaoczny z dnia 20 listopada 2017 roku – k. 143, umowa o pracę – k. 10)

Rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło 6 marca 2017 roku. Wnioskodawczyni dokonała wypowiedzenia przedmiotowej umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia

z winy pracodawcy. Przyczyną rozwiązania umowy był brak wypłaty zaległego wynagrodzenia. Wypowiedzenie zostało złożone w siedzibie spółki, we W.,

w obecności świadków. Ponadto, 13 marca 2017 roku J. K. dokonała

w siedzibie spółki rozliczenia z byłym pracodawcą z samochodu służbowego.

(zeznania świadka A. L. – k. 136, zeznania świadka A. R. – k. 109 – 110, zeznania świadka A. P. – k. 111 – 112)

Pracodawca nie wydał również wnioskodawczyni świadectwa pracy po ustaniu stosunku pracy. Wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu z dnia 20 listopada 2017 roku nakazano byłemu pracodawcy wydanie świadectwa pracy, które potwierdzać będzie okres zatrudnienia od 1 stycznia 2016 roku do 6 marca 2017 roku. Wyrokiem ustalono również, że rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w trybie art. 55 § 1¹ k. p., tj. bez wypowiedzenia z winy pracownika.

(wyrok – k. 143)

J. K. zajmowała się prezentacją oferty kredytowej, jaką otrzymywała

z centrali spółki. Wnioskodawczyni miała elastyczny czas pracy z uwagi na charakter wykonywanych obowiązków. Codziennie jeździła na umówione spotkania z klientami w całej Polsce w celu przedstawienia oferty. Wykonywana praca miała charakter pracy mobilnej, gdyż bardzo często konieczny był dojazd na umówione spotkanie do różnych miejscowości. Odwołująca jeździła po wszystkich województwach w tym do oddziałów we W., P., Ł., W., S. czy K.. W tym celu wnioskodawczyni korzystała ze służbowego samochodu oraz rozliczała się z przebiegu przejechanych kilometrów. Za benzynę płaciła na podstawie otrzymanej od pracodawcy karty Flota w (...). Ponadto, odwołująca pracowała 8 godzin dziennie, niekiedy także dłużej. J. K. nie miała stałych godzin pracy, lecz **codziennie sporządzała raporty**, które przesyłała elektronicznie bezpośrednio przełożonemu do akceptacji. W raporcie

zawarta była informacja, dotycząca wykonanych obowiązków, jak również plan pracy z rozkładem godzinowym na następny dzień. Przełożony mógł modyfikować plan pracy według potrzeb. Wnioskodawczyni nie zajmowała samodzielnego stanowiska decyzyjnego, lecz **była podporządkowana pracowniczemu bezpośrednio przełożonemu A. L.** Inni pracownicy, zatrudnieni na tożsamym stanowisku, jak wnioskodawczyni, spotykali się, razem z A. L., co dwa tygodnie bądź miesiąc w siedzibie spółki we W.. Zasadą było osobiste wykonywanie powierzonych zadań, jednakże zdarzały się sytuacje, gdy jeden z ekspertów nie mógł dotrzeć na umówione spotkanie i był zastępowany wtedy przez innego pracownika na tożsamym stanowisku. J. K. podpisywała listę obecności. Wynagrodzenie za pracę było płacone przelewem na rachunek bankowy do 10 – go dnia każdego miesiąca. Ostatnie wynagrodzenie odwołująca otrzymała za grudzień 2016 roku z tygodniowym opóźnieniem. Pracodawca opłacił za wnioskodawczynię ostatnią składkę na ubezpieczenie społeczne za styczeń 2017 roku, jednakże J. K. wykonywała swoje obowiązki do 6 marca 2017 roku, tj. do dnia złożenia wypowiedzenia umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia z winy pracodawcy.

(lista obecności – k. 7, wypowiedzenie – k. 10, karty przebiegu pojazdu – k. 76 – 79, zeznania świadka K. P. – e – protokół rozprawy z dnia 3 stycznia 2018 roku – 00:21:46 – 00:31:53 – k. 57, płyta CD, zeznania świadka A. L. – k. 136, zeznania świadka A. R. – k. 109 – 110, zeznania świadka A. P. – k. 111 – 112, zeznania wnioskodawczyni J. K. – e – protokół rozprawy z dnia 3 stycznia 2018 roku – 00:03:00 – 00:20:38 – k. 57, płyta CD w zw. z e – protokołem rozprawy z dnia 14 maja 2018 roku – 00:10:17 – 00:20:49 – k. 146, płyta CD)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów w postaci dokumentów, t. j. zawartych umów o pracę oraz informacji o przebiegu przejechanych kilometrów służbowym samochodem i listy obecności, jak również na podstawie zeznań świadków K. P., A. L., A. P. oraz zeznań wnioskodawczyni. Należy podkreślić, iż osoby zeznające w sprawie zatrudnione były w tej samej spółce co wnioskodawczyni, zatem posiadają wszelkie informacje w zakresie wykonywanych obowiązków przez J. K. oraz czasu trwania umowy z byłym pracodawcą i okoliczności jej rozwiązania. Ponadto, osoby będące świadkami w sprawie nie są osobami bliskimi dla odwołującej więc nie miały interesu prawnego w składaniu zeznań na jej korzyść. Zeznania świadków były spójne oraz logiczne a także nie były wzajemnie sprzeczne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie i powoduje zmianę zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z brzmieniem art. 6 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778) ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu obowiązkowo podlegają osoby fizyczne, które są pracownikami. Na podstawie art. 8 ust. 1 oraz art. 13 ust. 1, należy wskazać, iż pracownikiem jest osoba pozostająca w stosunku pracy od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania. Składki na ubezpieczenie emerytalne pracowników, zgodnie z dyspozycją art. 17 ust. 1 obliczają, rozliczają oraz przekazują co miesiąc do Zakładu płatnicy składek. W stosunku do pracowników, płatnikiem składek jest pracodawca o czym stanowi art. 4 pkt. 2a wyżej wymienionej ustawy.

W myśl **art. 22 § 1 k. p.** przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych,

ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 roku o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

W niniejszej sprawie odwołująca się – J. K. zawarła z (...) S. A. we W. umowę o pracę na czas określony, tj. od 1 stycznia 2017 roku do 21 listopada 2018 roku, która stanowiła stosowną podstawę do zastosowania wyżej wymienionych regulacji. Niewątpliwie, bowiem, umowa o pracę nie została zawarta dla pozorów, jest ważna i nie ma do niej zastosowania przepis art. 83 k. c.

Zgodnie z treścią art. 83 k. c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie, za jej zgodą, dla pozorów. Złożenie oświadczenia woli dla pozorów oznacza, że osoba oświadczająca wolę nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Inaczej mówiąc, strony niejako udawałyby, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierając umowę o pracę.

Podkreślenia, w tym miejscu, wymaga okoliczność, na którą Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał uwagę, iż nie skutkuje, w sferze prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, tylko taka umowa o pracę, która nie wiąże się z faktycznym wykonywaniem tej umowy, a zgłoszenie do ubezpieczenia następuje tylko pod pozorem istnienia tytułu ubezpieczenia w postaci zatrudnienia. Chodzi tu zatem o "fikcyjne" zawarcie umowy, gdzie następuje zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego jako pracownika osoby, która w rzeczywistości pracy nie świadczyła (wyrok Sądu Najwyższego z 16 marca 1999 r. II UKN 512/98, opubl: OSNAPiUS rok 2000, Nr 9, poz. 36; wyrok Sądu Najwyższego z 28 lutego 2001 r. II UKN 244/00, opubl: OSNAPiUS rok 2002, Nr 20, poz. 496; wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996 r. II UKN 32/96, opubl: OSNAPiUS rok 1997, Nr 15, poz. 275; wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: (...) rok 2006, Nr 7-8, poz. 122; wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr 7-8, poz. 122; wyrok Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2005 r. II UK 141/04, opubl: OSNAPiUS rok 2005, Nr 15, poz. 235, str. 712).

Tytułem do ubezpieczenia, z którym przepisy prawa ubezpieczeń społecznych łączą podleganie ubezpieczeniu i prawo do świadczeń, jest zatrudnienie, jako wykonywanie pracy, w ramach stosunku pracy. Nie jest istotne przy tym, czy strony miały realny zamiar zobowiązania się – przez pracownika do wykonywania pracy, a pracodawcy do przyjmowania tego świadczenia i dawania wynagrodzenia, lecz to czy zamiar taki został w rzeczywistości zrealizowany.

Ustalając stan faktyczny Sąd dał wiarę zeznaniom świadków oraz wnioskodawczyni, w których wskazali na realność zawartej umowy o pracę oraz faktyczne świadczenie pracy przez wnioskodawczynię w ramach powyższej umowy o pracę w przedmiotowym okresie.

Należy także zauważyć, że ubezpieczona współpracowała z (...) S. A. we W. już od 1 stycznia 2016 roku. W toku postępowania wykazano, iż J. K. świadczyła pracę oraz była podporządkowana pracowniczemu.

W ocenie Sądu zeznania w niniejszej sprawie są jasne, logiczne, niesprzeczne oraz wzajemnie uzupełniają się. Wersję zdarzeń przedstawioną przez wnioskodawczynię potwierdzają świadkowie, czyli osoby zatrudnione u płatnika składek, ale i osoby obce dla odwołującej, a więc niemające interesu w tym by zeznawać na jej korzyść. Ponadto, zeznania świadków są spójne oraz niesprzeczne. Stwierdzić należy, iż wskazane przez wymienione wyżej osoby okoliczności znajdują również potwierdzenie w treści dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, a więc w pozostałym zebranym w sprawie materiale dowodowym powołanym w opisanym stanie faktycznym. Zeznania wnioskodawczyni oraz świadków nie zostały zasadnie podważone w toku procesu przez organ rentowy, który nie przedstawił w czasie postępowania przed sądem żadnych dowodów na poparcie swoich racji.

Ponadto, decyzja organu rentowego była podyktowana głównie okolicznością,

iż pracodawca nie zapłacił za wnioskodawczynię składek na ubezpieczenia społeczne od lutego 2017 roku. Jednakże brak jest podstawy prawnej pozwalającej na przeniesienie ciężaru powyższego obowiązku na pracownika. W konsekwencji nie można oczekiwać, aby to pracownik dokonywał weryfikacji czy pracodawca uczynił zadość swoim obowiązkom.

Tym bardziej nie może on zostać obciążony wszelkimi negatywnymi skutkami, jakie implikuje nieopłacenie należnych składek przez płatnika.

Sąd podziela w tym zakresie stanowisko Sądu Najwyższego przedstawione w wyroku z dnia 20 kwietnia 2016 roku, zgodnie z którym w sytuacji, w której obowiązek składkowy jest realizowany za ubezpieczonych przez płatników składek, a jednocześnie są to płatnicy niebędący ubezpieczonymi, nie ma podstaw prawnych ani uzasadnienia stanowisko,

że to ubezpieczeni mieliby ponosić negatywne konsekwencje zaniechań lub zaniedbań nierzetelnych płatników, którzy nie dokonali opłacenia w całość bądź w części należnych składek z przyczyn niedotyczących ubezpieczonych, a organ ubezpieczeń społecznych także zaniechał lub zaniedbał wymierzenia bądź egzekucji tych należności za ubezpieczonego od płatnika (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2016 roku, II UK 194/15, Legalis: 1460779).

Nie budzi również wątpliwości, że ze względu na nie wywiązywanie się z obowiązku zapłaty wynagrodzenia pracownikowi przez pracodawcę, umowa o pracę została skutecznie rozwiązana z dniem 6 marca 2018 roku. Powyższa okoliczność została udowodniona także przez zeznania świadków, ponieważ byli oni obecni przy składaniu oświadczenia woli pracodawcy przez wnioskodawczynię w siedzibie spółki. Pracodawca został również zobowiązany, wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu z dnia 20 listopada 2017 roku, do wydania świadectwa pracy, które potwierdzać będzie okres zatrudnienia od 1 stycznia 2016 roku do 6 marca 2017 roku. Wyrokiem ustalono również, że rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w trybie art. 55 § 1¹ k. p., tj. bez wypowiedzenia z winy pracownika.

Mając powyższe na uwadze Sąd doszedł do przekonania, iż decyzja organu rentowego wydana została w oparciu o błędnie ustalony stan faktyczny i nie znajduje ona oparcia w realiach niniejszej sprawy.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k. p. c. zmienił zaskarżoną decyzję jak w pkt 1 sentencji wyroku uznając odwołanie za zasadne.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego.

K. J.